

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v právnej veci žalobcu **M.**, so sídlom vo V., v dovolacom konaní zastúpeného S., s.r.o., so sídlom v B., proti žalovaným 1/ **T., akciová spoločnosť**, so sídlom v P. v dovolacom konaní zastúpeného JUDr. E. L., advokátkou so sídlom B., 2/ **Správa katastra P.**, so sídlom v P., o **určení vlastníckeho práva**, vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 9C 245/2008, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 30. apríla 2009 sp. zn. 7Co 55/2009, takto

r o z h o d o l

Dovolanie žalobcu **o d m i e t a.**

O d v ô v o d n e n i e

Okresný súd Poprad uznesením zo dňa 12. februára 2009 č.k. 9C/245/2008-110 zastavil konanie v časti týkajúcej sa uloženia povinnosti žalovanému v 2. rade vyznačiť hranice pozemku označeného ako parcela č. X. – ostatné plochy o výmere 60.952m², podľa geometrického plánu č. X. vyhotoveného dňa 10. januára 1984 v katastrálnej mape katastrálne územie T. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané že predmetom žaloby smerujúcej proti žalovanému v 2 rade je zápis hraníc pozemku podľa geometrického plánu vyhotoveného dňa 10. januára 1984. Podľa dôvodov žaloby má ísť o opravu chýb v katastrálnej mape. Rozhodovanie o takomto nároku nepatrí do právomoci súdu, a preto konanie zastavil.

Krajský súd v Prešove na odvolanie žalobcu uznesením sp. zn. 7Co 55/2009 zo dňa 30. apríla 2009 potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa. Zhodne so súdom prvého stupňa dospel k záveru, že predmetom žaloby voči žalovanému v 2/ je uloženie povinnosti vyznačiť hranicu pozemku podľa geometrického plánu zo dňa 10.1.1984 a to z dôvodu, že ten istý predmet vlastníctva je zapísaný v prospech žalobcu a žalovaného v 1/. Z obsahového hľadiska sa teda žalobca domáha vykonania opravy chýb v katastrálnej mape. O oprave chýb v

katastrálnom operáte sa však rozhoduje v katastrálnom konaní, čo je zrejmé z ustanovenia § 22 ods. 1 katastrálneho zákona. Na prejednanie takéhoto nároku v zmysle ustanovenia § 22 ods. 2 katastrálneho zákona je príslušná správa katastra, v ktorej územnom obvode sa nehnuteľnosť nachádza. O oprave chyby v katastrálnom operáte už žalovaný v 2. rade rozhodol rozhodnutím zo dňa 20.9.2006 tak, že návrh žalobcu zamietol. Pokiaľ žalobca s týmto rozhodnutím nesúhlasil nič mu nebránilo voči nemu podať odvolanie. Skonštatoval, že uložením povinnosti žalovanému v 2/ vykonať opravu chyby v katastrálnom operáte formou vyznačenia hranice pozemku podľa geometrického plánu zo dňa 10.januára 1984 by sa zasiahlo do právomoci žalovaného v 2/ ako orgánu štátnej správy na úseku katastra. Keďže na opravu chyby v katastrálnom operáte právomoc súdu vyplývajúca z ustanovenia § 7 O.s.p. nie je daná, súd prvého stupňa správne postupoval, ak konanie v časti týkajúcej sa žalovaného v 2. rade zastavil s tým, že po právoplatnosti uznesenia bude vec postúpená žalovanému v 2/ na ďalšie konanie. Platí totiž ustanovenie § 104 ods. 1 veta druhá O.s.p., podľa ktorého ak vec nespadá do právomoci súdov alebo ak má predchádzať iné konanie, súd postúpi vec po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému orgánu. Právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konanie zostávajú pritom zachované, uzavrel odvolací súd.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal dovolanie žalobca. Žiadal jeho zrušenie, spolu s rozhodnutím súdu prvého stupňa a vrátenie veci okresnému súdu na ďalšie konanie. Namietal že postupom prvostupňového súdu a následne aj odvolacieho súdu mu ako účastníkovi konania bola odňatá možnosť konať pred súdom, a preto je v zmysle § 237 písm. f) voči rozhodnutia odvolacieho súdu prípustné dovolanie, zároveň však namietal aj nesprávne právne posúdenie otázky právomoci. Zdôraznil, že podstatou sporu je duplicitnosť vlastníckeho práva k pozemkom, ktorá sa dá odstrániť len na základe rozhodnutia súdu o určení vlastníckeho práva, a to v zmysle všetkých ním uplatnených nárokov, teda 1/ určenia, že je výlučným vlastníkom pozemku parc.č. X. o výmere 60952 m² ostatné plochy v k.ú. T. zapísaného na LV č. X a 2/ určenia, že pozemky – parcela č. X. o výmere 21708m² ostatné plochy o výmere 21708m², parc.č. X. o výmere 2699m², ostatné plochy, parc.č. X. o výmere 2699m², ostatné plochy, a parc.č. X. o výmere 2700m² ostatné plochy v k.ú. T. zapísané na LV X. sú súčasťou pozemku parc.č. X. o výmere 60952m² ostatné plochy, v k.ú. T., zapísané na LV č. X., ktorého geometrické a polohové určenie je vyznačené v geometrickom pláne č. X. vyhotovenom dňa 10.januára 1984. Mal za to, že zastavením konania súdy nižších stupňov porušili jeho ústavné právo na súdnu ochranu.

K dovolaniu sa vyjadril žalovaný 1/, ktorý navrhol, aby dovolací súd dovolanie ako neprípustné odmietol a žiadal priznať náhradu trov dovolacieho konania.

Žalovaný 2/ sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr to, či dovolanie žalovaného smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Podmienky prípustnosti dovolania sú upravené v ustanovení § 237, § 238 a § 239 O.s.p. V ustanovení § 237 O.s.p. sú stanovené podmienky prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu bez ohľadu na jeho procesnú formu. Ustanovenie § 238 O.s.p. upravuje dôvody prípustnosti dovolania proti rozhodnutiam odvolacieho súdu vydaným vo forme rozsudku a v ustanovení § 239 O.s.p. sú uvedené dôvody prípustnosti dovolania proti rozhodnutiam odvolacieho súdu vydaným vo forme uznesenia.

V prejednáwanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. V zmysle § 239 O.s.p. platí, že dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.), ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ (§ 239 ods. 1 písm. b/ O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

V zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť podané dovolanie iba z dôvodov, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok So zreteľom na obsah dovolania a tiež vzhľadom na zákonnú povinnosť dovolacieho súdu skúmať, či dovolaním napadnuté rozhodnutie nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 O.s.p.), zaoberal sa dovolací súd otázkou, či v konaní nedošlo k vade konania v zmysle § 237 O.s.p. O vadu tejto povahy ide vtedy, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Uvedené vady tvrdené dovolateľom však dovolacím súdom zistené neboli.

Osobitne sa dovolací súd zaoberal námietkou dovolateľa, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Podľa § 237 písm. f/ O.s.p. dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia je taký vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkom odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkom konania procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O takýto prípad v prejednávanej veci nejde

Dovolateľ ako žalobca návrhom uplatnil tri samostatné nároky; dva určovacie teda 1/ určenia, že je výlučným vlastníkom pozemku parc.č. X. o výmere 60952 m² ostatné plochy v k.ú. T. zapísaného na LV č. X a 2/ určenia, že pozemky – parcela č. X. o výmere 21708m² ostatné plochy o výmere 21708m² , parc.č. X. o výmere 2699m², ostatné plochy, parc.č. X

o výmere 2699m², ostatné plochy, a parc.č. X o výmere 2700m² ostatné plochy v k.ú. T. zapísané na LV X sú súčasťou pozemku parc.č. X. o výmere 60952m² ostatné plochy, v k.ú. T., zapísané na LV č. X, ktorého geometrické a polohové určenie je vyznačené v geometrickom pláne č. X. vyhotovenom dňa 10. januára 1984 a tretí nárok na uloženie povinnosti žalovanému 2/ vyznačiť hranice pozemku parcely č. X o výmere 60952 m², ostatné plochy v k.ú. T. podľa geometrického plánu č. X. vyhotovenom dňa 10. januára 1984.

Vytýčením hraníc sa iba deklaruje stav, ktorý vychádza zo súboru geodetických informácií katastra nehnuteľností. Určenie lomových bodov hraníc predstavuje transformáciu údajov zo súboru geodetických informácií katastra nehnuteľností priamo do terénu. Vytýčením hraníc pozemku sa nemenia ani nezakladajú právne vzťahy k dotknutým pozemkom. Vytýčenie hranice pozemku nemá konštitutívny účinok. Vytýčením hranice pozemku nevznikajú, nemenia sa ani nezanikajú právne vzťahy k nehnuteľnostiam. Vytýčenie hranice pozemku má deklaratórny charakter, ide o prenesenie súradníc z katastrálnej dokumentácie autorizovanou osobou (geodetom, ktorým môže byť fyzická alebo právnická osoba) na tvár miesta (v prírode).

Ak, priebeh hranice nie je sporný, ale vlastník pozemku si chce postaviť oplotenie, prípadne len vyznačiť lomové body hranice svojho pozemku, hranicu vytyčuje geodet. Je na vlastníčkovi pozemku, aby si vybral geodeta, ktorý mu vytýči hranicu pozemku. Vzhľadom na to, že vytyčovanie hraníc pozemkov patrí medzi vybrané geodetické činnosti, táto osoba musí mať osobitnú odbornú spôsobilosť. Môže ísť o geodeta - fyzickú alebo právnickú osobu. Výsledný operát z vytýčenia hranice pozemku podlieha dvojitému overeniu. Výsledný operát musí byť autorizačne overený osobou na to oprávnenou a úradne overený správou katastra.

Ak priebeh hranice je sporný, či už došlo alebo nedošlo zároveň aj k zásahu do vlastníckeho práva, hranicu medzi pozemkami určuje všeobecný súd. Spravidla je súčasťou sporu o priebeh hranice pozemku aj spor o vlastníctvo k určitej ploche, a preto je pre rozhodovanie takéhoto sporu daná právomoc súdu. Ide o prípad petitórnej ochrany vlastníckeho práva. Táto ochrana sa poskytuje na základe žaloby vlastníka susedného pozemku, do ktorého práva sa zasiahlo. K zásahu do vlastníckeho práva majiteľa susedného pozemku môže v praxi dôjsť napr. posunutím oplotenia, zložením stavebného materiálu sčasti aj na susedov pozemok, postavením základov domu čiastočne na vedľajšom pozemku,

odoraním medze, posunutím kamenného medzníka, vykopaním alebo vybraním železných stĺpikov zo zeme.

Žaloba o určenie priebehu hranice pozemkov sa použije vtedy, keď správnosť hranice medzi susednými pozemkami je medzi účastníkmi sporná a jeden zo susedov sa obráti na súd s cieľom dosiahnuť jej určenie. Podstatou žaloby je vyriešenie otázky vlastníctva k spornej ploche pozemku. Súd je povinný zaoberať sa otázkou hranice pozemku bez ohľadu na to, ako žalobca naformuloval žalobný petit, tzn. žalobca sa môže domáhať vydania spornej plochy, vypratania spornej plochy, alebo zákazu, aby sused túto plochu užíval, prípadne navrhuje určenie priebehu spornej hranice medzi susediacimi pozemkami.

V danom prípade so samotnej žaloby vyplýva, že priebeh hranice pozemkov medzi účastníkmi je sporný, Táto skutočnosť vyplýva už zo samotnej žaloby, v ktorej sa žalobca domáha určenie vlastníckeho práva k pozemku a určenia, že pozemky – parcela č. X. o výmere 21708m² ostatné plochy o výmere 21708m² , parc.č. X. o výmere 2699m², ostatné plochy, parc.č. X o výmere 2699m², ostatné plochy, a parc.č. X o výmere 2700m² ostatné plochy v k.ú. T. zapísané na LV X sú súčasťou pozemku parc.č. X o výmere 60952 m² ostatné plochy, v k.ú. T., zapísané na LV č. X, ktorého geometrické a polohové určenie je vyznačené v geometrickom pláne č. X. vyhotovenom dňa 10. januára 1984. O tomto predmete konania nebolo doposiaľ rozhodnuté. Pri rozhodovaní bude ako predbežná otázka riešený aj priebeh hranice dotknutých pozemkov.

Dovolateľ ako žalobca sa domáha tretím výrokom uloženia povinnosti žalovanému 2/ vyznačiť hranice dotknutej nehnuteľnosti. Súd nemá zákon delegovanú právomoc takúto povinnosť žalovanému uložiť. Súdny nižších stupňov správne posúdili otázku právomoci a správne postúpili vec v tejto časti žalovanému 2/. K zásahu do práva účastníka na súdnu ochranu nedošlo, pretože o určení vlastníckeho práva žalobcu k nehnuteľnosti ako aj určení hranice pozemku podľa návrhu žalobcu bude súd konať.

Pokiaľ dovolateľ svoje dovolanie odôvodnil tým, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, treba uviesť že prípustným dovolacím dôvodom (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné) samo nesprávne právne posúdenie ale

prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je v týchto ustanoveniach upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu súdu; pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Nakoľko v danom prípade dovolanie nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné a neboli zistené ani vady konania uvedené v § 237 O.s.p., dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru že dovolanie žalovaného nie je prípustné a preto ho odmietol .

Žalovaný 2/ si náhradu trov dovolacieho konania neuplatnil a preto mu ich dovolací súd nepriznal. O náhrade trov konania vo vzťahu k žalovanému1/ rozhodne súd v konečnom rozhodnutí.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. mája 2010

JUDr. Jana B a j á n k o v á, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hrčková Marta